

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 11-12-21997 חיים ואח' נ' כהן ואח'

בפני כב' השופטת הבכירה – אירית מני-גור

תובעת

מ.ח.

ע"י ב"כ עוה"ד נתנאל בירן ואח'

נגד

נתבעים

1.א.כ.

2.קרנית - קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים

3.ס.א.

ב"כ נתבע 1 ונתבע 3- עו"ד יזיד עומר

ב"כ נתבעת 2- עו"ד סלע בורבין עידית

נגד

צדדי ג':

1. א.כ.

2. א.כ.

3. ש.כ.

4. ס.א.

ע"י ב"כ עוה"ד יזיד עומר

פסק – דין

א. מבוא והשתלשלות הנסיבות

1
2
3
4 1. מ.ח. הינה ילידת 1951, בת כ-59 במועד התאונה וכבת 70 היום. כתב התביעה הוגש בחודש
5 דצמבר 2011 והתייחס לאירוע שאירע ב-21.8.2010. בסעיף 4 לכתב התביעה המקורי, מתארת
6 התובעת את אירוע התאונה. התובעת רכבה על אופניה ברחוב חד סטרי, במהלך הרכיבה הבחינה
7 ברכב שעמד בכביש וחסם את נתיב הנסיעה, משראתה כי אינו ממשיך בנסיעה, היא החלה
8 בעקיפת הרכב מצד שמאל, כשלפתע נתבע 1 פתח את דלת רכבו במהירות ופגע ברגלה הימנית,
9 היא איבדה את שיווי משקלה ונפלה בעוצמה רבה על הכביש (להלן: "התאונה").

10
11 2. לגבי נתבעת 2 (להלן: "קרנית"), הוסיפה התובעת בסעיף 4 כי לאור ההלם שאחז בה וחומרת
12 פציעתה, לא עלה בידה לתעד את פרטי הרכב אלא רק לקבל את פרטיו של נתבע 1, ולפיכך
13 הנסיבות מזכות אותה לפנות לקרנית בהתאם לסעיף 12 לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים,
14 התשל"ה – 1975 (להלן: "החוק") (מבלי להפנות למי מסעיפי המשנה בסעיף 12).
15

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 21997-12-11 חיים ואח' נ' כהן ואח'

- 1 קרנית הגישה כתב הגנה וכן הודעת צד ג'. בכתב הגנתה בסעיף 3 שבו, טענה כי התאונה איננה
2 תאונת דרכים כהגדרתה בחוק "בין היתר מאחר והרכב המעורב מ.ר. 20-270-17 חנה כדין".
3 כמו כן, הוסיפה קרנית וטענה בסעיף 8 לכתב ההגנה כי התובעת יכולה להיפרע מהנהג, נתבע 1
4 "והן מן הבעלים של הרכב 20-270-17 שהתיר את השימוש בו – הוריו של הנתבע", וכן יכולה
5 התובעת להיפרע "מחברת הביטוח אשר ביטחה את השימוש ברכב מס' 20-270-17 בביטוח חובה
6 כדין". בהתאם, נשלחה הודעת צד ג' לנתבע 1 ולהוריו.
- 7
8 4. הנהג, הוא הנתבע 1, הכחיש בכתב הגנתו כל מעורבות של רכב. לגרסתו, מדובר בניסיון חסר
9 תום לב של התובעת להתעשר על חשבוננו. לטענתנו, במועד האירוע הוא היה הולך רגל ולא עשה
10 כל שימוש ברכב ולא היה בחזקתו ו/או בשימוש רכב מכל סוג שהוא, התובעת רכבה על אופניה
11 ונתקלה בו, תוך כדי איבדה שיווי משקל ונפלה. נתבע 1 סייע לתובעת והיא הודתה לו על כך.
12 העובדה שהתובעת לא רשמה את פרטי הרכב במועד האירוע, היא הנותנת כי לא היה מעורב
13 רכב באירוע. תיק משטרה שנפתח, נסגר מחוסר ראיות.
- 14
15 5. ביום 4.9.12 הגיש ב"כ התובעת הודעה בה הציע שהמחלוקת בעניין נסיבות התאונה תוכרע ע"י
16 בדיקת פוליקרף לשני הצדדים. על הצעה זו חזר ב"כ התובעת בהודעתו מיום 25.12.12 וביקש
17 את תגובת הנתבעות. הן נתבע 1 והן קרנית סירבו נחרצות לבדיקת פוליקרף בטענה כי ההכרעה
18 צריכה להישאר בידי ביהמ"ש ולא בידי "מכשיר הימורים". בהחלטתי מיום 8.1.13, הודעתי כי
19 הצדדים ישקלו שהבדיקה תהיה ראייה נוספת ולא ראייה מכרעת.
- 20
21 6. בדיון מיום 5.3.13 הוריתי על פיצול הדיון והגשת ראיות בשאלת החבות, באותו דיון אף התברר
22 כי הורי נתבע 1 אינם בעלי הרכב המאוזכר בכתב ההגנה של קרנית והבעלים הינו מר ס.א. נתבע
23 3. בהחלטתי מיום 18.5.12, התרתי לתקן את כתב התביעה ולהוסיף נתבע נוסף שהינו הבעלים
24 הרשום של הרכב המאוזכר. רק ביום 27.10.15, הגיש ב"כ התובעת תצהירי עדות ראשית של
25 התובעת, בעלה ובנה וצדדי ג' והנתבעים הגישו תצהירים ביום 26.5.16.
- 26
27 בדיון מיום 30.5.16, נקבע התיק לשמיעת ראיות בשאלת החבות בלבד וסיכומים בע"פ ליום
28 19.3.17. בימ"ש חזר על הצעתו לבדיקה בפוליקרף כאשר התוצאה תהיה ראייה נוספת ולא ראייה
29 מכרעת. התובעת הסכימה להצעת ביהמ"ש, ונתבע 1 הגיב שנית באמצעות בא כוחו כי "איננו
30 מסכים להעברת התיק למסלול של הימורים בפוליקרף" (ראה הודעה מיום 28.6.16). לפיכך,
31 היתה רבה תדהמת ביהמ"ש לקבל הודעת ב"כ נתבעים 1 ו-3 וצדדי ג' ביום 31.1.17 (בקשה 65)
32 כי נתבע 1 מסכים ששאלת החבות תוכרע במכונת אמת בה ייבדקו נתבע 1 והתובעת, השאלות
33 ינוסחו ע"י שני באי כוח הצדדים. ביהמ"ש הפנה את הצדדים למכון "גזית".
- 34
35 בהודעה מיום 13.3.17, ביקש ב"כ נתבע 1 לבטל את המועד הקבוע להוכחות בשאלת החבות
36 וחזר על ההודעה כי הצדדים הגיעו להסדר דיוני, "לפיו המחלוקת בין הצדדים בשאלת נסיבות
התאונה תוכרע ע"י בדיקת התובעת והנתבע 1 בפוליקרף".

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 21997-12-11 חיים ואח' נ' כהן ואח'

7. חוות הדעת של מכון הפוליגרף "גזית" הוגשה לביהמ"ש ביום 25.4.17. התובעת נשאלה 3 שאלות כדלקמן:
- א. האם במקרה הזה אלון באמת פתח את הדלת של הרכב ואת פגעת בה עם האופניים ונפלת?
ב. האם את נפלת במקרה הזה כשנתקלת באלון כשהוא חצה את הכביש?
ג. האם הדלת של הרכב באמת פגעה בך כך או באופניים במקרה הזה?
- התובעת השיבה בחיוב על שאלות (א') (ג') ובשלילה על שאלה (ב'). בתשובותיה לא אובחנו תגובות המחשידות לאמירת שקר, ומסקנת המומחה כי התובעת דוברת אמת.
- נתבע 1 נשאל 3 שאלות באופן דומה:
- א. האם מרים באמת נכנסה בך עם האופניים כשניסית לעבור את הכביש?
ב. האם מרים נפלה מהאופניים בגלל שפתחת דלת של רכב שעמדת לידו?
ג. האם אתה פתחת דלת של רכב שפגע במרים או באופניים שלה?
- נתבע 1 השיב בשלילה על שאלות (ב') (ג') ובחיוב של שאלה (א').
- בתשובותיו אובחנו תגובות המצביעות על אמירת שקר, ומסקנת המומחה כי נתבע 1 דובר שקר בגרסתו כפי שבאה לידי ביטוי בתשובותיו. מכאן, ברור כי שאלת החבות בנושא מעורבות רכב בתאונה ומעורבות פתיחת דלת של הרכב, הוכרעה באופן חד משמעי בבדיקת הפוליגרף מבלי להותיר ספקות.
8. ב"כ נתבע 1 ו-3 ביקש ביום 3.5.17 להורות על הגשת תחשיבי נזק לאחר שהצדדים הסכימו כי המחלוקת בין הצדדים בשאלת נסיבות התאונה הוכרעה ע"י בדיקת התובעת ונתבע 1 בפוליגרף. ב"כ התובעת התנגד בדיון מיום 7.5.17 להגשת תחשיב נזק. הובהר באותו דיון, כי מה שהוכרע בבדיקת הפוליגרף היא העובדה שהתאונה ארעה עקב מעורבות פתיחת דלת של רכב שפגעה בתובעת. הובהר חד משמעית בהחלטתי באותו דיון כי לא הוכרעו שאלות נוספות הקשורות להגדרת תאונת דרכים, כגון האם הרכב חנה חנייה כדין. האם פתיחת דלת הרכב נעשתה כתוצאה מכניסה או יציאה מהרכב, שאלות שמהותיות להכרעה ביחס להגדרת התאונה כתאונת דרכים כמשמעותה בחוק. באותו דיון מונה מומחה בתחום הנוירולוגי לבדיקת אחוזי הנכות ללא קשר לתאונה עקב אירוע מוחי חמור שאירע לתובעת כשנתיים לאחר התאונה. המומחה הנוירולוגי קבע 30% נכות צמיתה ללא קשר לתאונה, והמליץ כי התובעת תיבדק שנית ע"י האורתופד לאחר שעברה ניתוח להחלפת ברך. ד"ר טאובר מומחה ביהמ"ש בדק את התובעת בשנית ועקב התנהלות איטית של ב"כ כל הצדדים הוגשה חוות הדעת המשלימה ביום 25.11.18, בה הפחית המומחה את הנכות האורתופדית ל-21.06%. ב"כ הצדדים הגישו תחשיבי נזק לאור שתי חוות הדעת החדשות שנוספו לתיק. הצעתי לפשרה הושמעה לבאי כוח הצדדים בדיון מיום 3.6.19. ביום 19.6.19 הודיע ב"כ התובעת כי היא איננה מקבלת את הצעת ביהמ"ש.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 21997-12-11 חיים ואח' נ' כהן ואח'

9. ביום 2.10.19 ביקש ב"כ התובעת לתקן את כתב התביעה, באופן שיוסף הסעיף כי רק במהלך המשפט התברר לתובעת מס' הרכב המעורב וכן כי הרכב לא היה מבוטח בביטוח חובה. קרנית התנגדה בטענת התיישנות. לגרסתה, כבר בשיחה המקדימה בבדיקת הפוליסה מסרה התובעת גרסה כי בעלה לקח את פרטיו של נתבע 1 אך לא של הרכב, שלדברי נתבע 1 היה שייך לחברו ולא היה מבוטח, לא היתה כל מניעה כבר אז לתקן את תביעתה. ב"כ הצדדים השלימו טיעוניהם בע"פ לאחר שהתובעת הגישה תצהיר התומך בבקשתה לתקן את התביעה. בהחלטתי מיום 8.1.20 קיבלתי את הבקשה לתיקון התביעה מהנימוקים המופיעים בה. לאחר הקדמה ארוכה זו, יש לפנות למחלוקות שבין הצדדים בשאלת החבות והנזק.

ב. שאלת החבות

10. בטרם ניכנס לשאלה המשפטית האם התאונה מהווה תאונת דרכים כהגדרתה בחוק, יש להבהיר מהן נסיבות התאונה. כפי שהוזכר לעיל, בבדיקת הפוליסה אליה ניגשו הצדדים והסכימו כי תהווה ראייה מכרעת בתיק, הכריעה במספר עובדות מצומצמות, על פיהן:

א. בתאונה היה מעורב רכב.
ב. הנתבע 1 עמד ליד דלת מושב הנהג ופתח את הדלת.
ג. דלת הרכב פגעה בתובעת ו/או באופניה וגרמה לנפילתה.

מעבר לעובדות אלה, הוריתי בהחלטתי בדיון מיום 7.5.17 ובהחלטתי בתחילת דיון ההוכחות ביום 7.3.21, כי ניתן לחקור את העדים לגבי עובדות נוספות הקשורות לשאלת החבות ואשר לא הוכרעו בבדיקת הפוליסה. למרבה הפליאה, אף לא אחד מבאי כוח הנתבעים חקר את התובעת על נסיבות התאונה. משכך, יש לקבל את גרסת התביעה במלואה. התובעת בשיחה המקדימה בבדיקת הפוליסה, סיפרה כי:

"בעת רכיבתה ברחוב העצמאות היה רכב בצבע לבן שחנה בחנייה כפולה. סיפרה כי ניסתה לעקוף את הרכב מצדו השמאלי. לדבריה, הנתבע אלון עמד ליד הרכב ודיבר עם חברים בקיוסק שמעבר לכביש. כשהגיעה לקרבתו פתח במפתיע את דלת הרכב, הדלת פגעה בה או באופניה וגרמה לנפילתה ארצה..."

גם בהודעתה במשטרה שנגבתה ביום 8.9.10 בסמוך לתאונה (כשבועיים וחצי לאחר התאונה), מסרה התובעת גרסה דומה כי הבחינה ברכב שחנה בחנייה כפולה בסמוך ליד בניין מס' 8:

"ואז עקפתי אותו כאשר הנהג של הרכב עומד ליד דלת הנהג ומדבר עם החברים שלו, וכאשר התקרבותי לכיוון שלו פתאום הוא פתח את הדלת ללא תשומת לב ופגעתי עם הרגל הימנית שלי בדלת של הנהג ונפילתי על הכביש..."

ובהמשך הוסיפה: **"הנהג פתח את הדלת כאשר הייתי ממש קרובה אליו כשהוא מדבר עם חברים ופניו היו לצד השני."** (ראה הודעת התובעת במשטרה נספח ת/1 לתיק מוצגי התביעה).

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 21997-12-11 חיים ואח' נ' כהן ואח'

11. כאמור, התובעת לא נחקרה על גרסתה זו ולו שאלה אחת. נתבע 1 מטעמו, מסר גרסה שונה לחלוטין בהודעתו במשטרה, לגרסת נתבע 1 לא היה כל רכב מעורב בתאונה, והתובעת היא זו שפגעה בו כהולך רגל וכתוצאה מכך נפלה מהאופניים ונפגעה. גרסתו כאמור הוכחה כגרסה שקרית בבדיקת הפוליגרף, ומאחר והצדדים הסכימו כי תוצאות הפוליגרף תהווה ראיה מכרעת והיא זו שתכריע בשאלת החבות (בניגוד להמלצת ביהמ"ש כי תוצאות הפוליגרף יהיו ראיה נוספת בלבד ולא ראיה מכרעת), הרי אין מנוס מלקבל את גרסת התובעת במלואה.
12. מעתה אמור: נסיבות התאונה נשוא התביעה הן כדלקמן:
- רכב חנה בחנייה כפולה וחסם את נתיב נסיעתה של התובעת שרכבה על אופניה. נתבע 1 עמד ליד דלת הנהג של הרכב ודיבר עם חבריו מעבר לכביש. התובעת ביצעה עקיפה מצד שמאל של הרכב, ובהתקרבה אל הרכב פתח נתבע 1 במפתיע את דלת הרכב ופגע ברגלה הימנית, כתוצאה מכך איבדה התובעת את שיווי משקלה ונפלה מאופניה ונחבלה קשה בברך שמאל.
13. נוכח נסיבות אלה, יש לבדוק את טענת קרנית כי האירוע איננו מהווה תאונת דרכים. בסיכומיה, טוענת קרנית כי אין האירוע נכנס בגדר "ההגדרה הבסיסית" של שימוש ברכב מנועי למטרות תחבורה. לטענת קרנית, התובעת אינה טוענת שהנתבע נכנס אל הרכב, כל שהיא טוענת שהוא פתח את הדלת, פתיחת דלת כשלעצמה אינה מהווה שימוש ברכב. לא הוכחה המטרה שלשמה פתח נתבע 1 את דלת הרכב.
14. כמו כן, טוענת קרנית כי אין מדובר בחנייה אסורה שיצרה סיכון תעבורתי, עוד מפנה ב"כ קרנית אל ע"א 10157/09, הכשרת הישוב נ' משה דויד פטקין, פד"י סד (1) 272, (להלן: "פס"ד פטקין"), אשר שם צוין ע"י ביהמ"ש כדלקמן:
- "שהרי "פגיעה" – פגיעת רכב – הכוונה "פגיעתו" של הולך רגל ברכב חונה לאו פגיעה היא ברכב חונה. ממילא אין ממש בטענה בדבר תחולת החזקה המרבה האמורה" (שם, בעמ' 282).**
- לאחר עיון בטענות הנתבעת 2, עולה כי יש לדחות טענותיה מניה וביה. ראשית, אין נסיבות האירוע נשוא התביעה דומות לפסק דין פטקין. לטעמי, הגדרת האירוע כפי שתואר לעיל מהווה תאונת דרכים הן על פי ההגדרה הבסיסית והן על פי החזקה המרבה.
15. על פי ההגדרה הבסיסית, יש לבחון אם מדובר במאורע שנגרם עקב שימוש ברכב מנועי למטרות תחבורה, ואשר כתוצאה ממנו הוסב נזק גוף (ראה בספרו של כב' השופט א. ריבלין תאונת הדרכים: סדרי הדין וחישוב הפיצויים בעמ' 113-114 מהדורה שלישית).
16. בהגדרת שימוש ברכב מנועי, כלולה גם כניסה לרכב או ירידה ממנו. מאחר ונתבע 1 הכחיש כי היה מעורב רכב באירוע, הרי הנתבעים לא הציגו כל גרסה אחרת לנסיבות התאונה, ולא נותר

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 11-12-21997-11 חיים ואח' נ' כהן ואח'

1 אלא לקבוע על פי הגרסה שנקבעה כגרסת אמת כי נתבע 1 אחז בידית דלת הנהג ופתח אותה בעודו
 2 מדבר עם חבריו מעבר לכביש. מאחר והרכב חנה חנייה כפולה על פי גרסת התובעת, הדעת נותנת
 3 כי בדעתו של נתבע 1 היה להזיז את הרכב מהחנייה הכפולה. ואם כך, פתיחת דלת הרכב שליד
 4 מושב הנהג מהווה חלק מההגדרה הבסיסית של שימוש ברכב מנועי בבחינת כניסה לרכב. לו רצו
 5 הנתבעים לסתור הנחה זו, היה עליהם להציג נתונים אחרים לסיבה שבגינה פתח נתבע 1 את דלת
 6 מושב הנהג. ואולם, כאמור אין לנתבעים הסבר אחר למעט ההסבר כי כלל לא היה רכב בנמצא.
 7 יש לקבל אם כן את הטענה העובדתית כי נתבע 1 פתח את דלת מושב הנהג, שמשמעותה באופן
 8 רגיל היא על מנת להתיישב במושב הנהג, בייחוד כאשר הרכב חונה בחנייה כפולה שאיננה חנייה
 9 קבועה.

10
 11 **.17** בנוסף, גם לו היינו קובעים כי אין מדובר בשימוש ברכב מנועי, בהיעדר ידיעה על כוונת נתבע 1
 12 בעת שפתח את דלת מושב הנהג, עדיין מדובר בחנייה במקום שאסור להחנות בו באופן המהווה
 13 סיכון תעבורתי. לית מאן דפליג כי רכב החונה בחנייה כפולה מפריע לנתיב הנסיעה, שהרי זו
 14 הסיבה שהתובעת ציינה בהודעתה במשטרה בסמוך לתאונה כי החלה לעקוף את הרכב החונה
 15 מאחר וזה חסם את נתיב נסיעתה. סבורני, כי נטל הראיה עובר לנתבעים לשכנע את ביהמ"ש כי
 16 על אף החנייה הכפולה לא היה בכך סיכון תעבורתי, ואולם כאמור הנתבעים אף לא ניסו להוכיח
 17 טענה זו שכן לכל אורך הדרך דבקו בגרסתם כי לא היה כל רכב מעורב באירוע.

18
 19 **.18** פסק דין פטקין אשר צוטט ע"י "קרנית" בכתב סיכומיה דן בסוגיית פריקה וטעינה, ולפיכך
 20 הציטוט שהוצא מתוכו נאמר באמרת אגב. בעניין זה, יש להפנות לפסק דינו של כב' השופט ארנון
 21 דראל בתיק אזרחי 15341-08, **ויספיש נ' בראל ואח'**, שם קובע ביהמ"ש את הדברים הבאים:

22 **"ואולם קשה ללמוד מפסק הדין כי הטענה לפיה יש לראות באירוע כזה כ'פגיעה**
 23 **ברכב חונה' הייתה חלק מההנמקה העניינית בפסק הדין לקביעה כי אין מדובר**
 24 **בתאונת דרכים, ולכן דומה כי יש לראות את הדברים האמורים כאמרת אגב,**
 25 **שאינה חלק מההלכה המחייבת (להבחנה בין 'הלכת הפסק' ה- Ratio**
 26 **decidendi לבין 'אמרת האגב' ה- Obiter Dicta ר' א' ברק, שיקול דעת שיפוטי**
 27 **116-118 (1993) וההפניות שם). עיון בפסק הדין מלמד כי במהותו הוא עוסק**
 28 **בשאלות אחרות ובעיקר בשאלה של נפילת מטען; פריקה וטעינה וכד'. כך גם ניתן**
 29 **ללמוד מפסק דינו של כב' השופט מ' דרורי, נשוא הערעור (ת.א. (י"ם) 7342/05**
 30 **משה דוד פטקין נ' רודי אוריס (פורסם במאגרים, [פורסם בנבו], 29.11.09).**

31
 32 זאת ועוד, הבחנה זו בין הפגיעה ברכב חונה על ידי רכב אחר או על ידי הולך רגל או
 33 רוכב אופניים אף אינה נלמדת מהרציונל העומד בבסיס החזקה המרבה (ר' י'
 34 אנגלרד, פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, עמ' 103-108 (2007). מסקנה זו אף נובעת
 35 מהדוגמאות שנתן כב' המשנה לנשיא, ת' אור, בפרשת אדרי (שם, עמ' 823), שגם
 36 מהן לא ניתן ללמוד על כך שנשללה האפשרות לראות פגיעה של הולך רגל או רוכב

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 21997-12-11 חיים ואח' נ' כהן ואח'

1 אופניים ברכב חונה כפגיעה המקימה את החזקה, כאשר הרכב חונה במקום שהוא
2 אסור לחנייה ויוצר סיכון תחבורתי כפי שהיה במקרה זה. לפיכך, מצאתי כי מדובר
3 בפגיעה ברכב".

4
5 19. כך גם קבע ביהמ"ש מפי כב' השופט ישי קורן בתיק אזרחי 37171-07-15, אמיליה נ' קופמן ואח'.
6 בפסק דין זה סקר כב' השופט קורן בהרחבה רבה ובפירוט רב את כל פסקי הדין שניתנו לאחר
7 פסק דין פטקין, ומסקנתו כי לא נמצא פסק דין בו נקבע כי הרכב החונה יצר סיכון תחבורתי
8 שהתמש, ולמרות זאת שלל את תחולת החזקה המרבה מחמת האמור בפסק דין פטקין. בפסקי
9 הדין בהם ביהמ"ש קבע כי הרכב החונה לא יצר סיכון תחבורתי, ודי בכך כדי לשלול את תחולת
10 החזקה המרבה, ולמרות זאת ציינו בתי המשפט גם את הלכת פטקין.

11
12 20. כמו חבריי, אני שותפה לעמדתם של כב' השופט דראל וכב' השופט קורן כי האמור בעניין פסק
13 דין פטקין הוא בגדר הערת אגב ואיננה הלכה מחייבת. ההלכה המחייבת בענייננו, היא ההלכה
14 שנקבעה בפסק דין אדרי, (ע"א 1953/03 הכשרת הישוב נ' אדרי ואח'), שם קבע ביהמ"ש כי החוק
15 אימץ את מבחן "הסיכון התחבורתי" הוא המבחן הקובע לעניין "חנייה אסורה", וכך קבע
16 ביהמ"ש בסעיף 12 לפסק הדין:

17 "המונח "חנייה אסורה" צריך אפוא להתפרש כחנייה במקום או באופן היוצרים
18 סיכון תחבורתי בין שמדובר בחנייה מותרת על פי דין ובין שמדובר בחנייה שיש
19 עליה איסור בדין. הקריטריון מהי "חנייה במקום שאסור לחנות בו" צריך להיות
20 הסיכון התחבורתי אשר חנייה כזאת יוצרת. חנייה תהא "חנייה אסורה" גם
21 במקרה שאין במקום שלט או תמרור האוסרים חנייה, אולם עצם החנייה במקום
22 זה מהווה סיכון תחבורתי. לעומת זאת, חנייה במקום שאינו מהווה סיכון תחבורתי
23 לא תיחשב "חנייה אסורה" גם אם יש במקום שלט האוסר חנייה במקום זה. ודוק,
24 במקרים רבים האיסור שבדין יכול לשמש אינדיקציה לכך שבחנייה גלום סיכון
25 תחבורתי, ולהפך. ואולם, אין להסתמך באופן בלעדי על תקנות התעבורה לעניין
26 הקביעה כי החנייה גרמה לסיכון תחבורתי. יש לקבוע זאת על פי נסיבותיו של כל
27 מקרה".

28
29 21. בענייננו, מדובר בחנייה כפולה. אמנם האיסור שבדין אינו תנאי לכך שהחנייה תהיה אסורה, אך
30 כפי שציטטתי לעיל, במקרים רבים האיסור שבדין יכול לשמש אינדיקציה לכך שבחנייה גלום
31 סיכון תחבורתי. האיסור לחנות ב"חנייה כפולה" הינו איסור המופיע בדין. תקנה 72 (א) (10)
32 לתקנות התעבורה התשכ"א – 1961 קובעת כדלקמן:

33 "72. (א) לא יעצור אדם רכב, לא יעמידנו, לא יחנהו ולא ישאירנו עומד, כולו או
34 חלק ממנו, באחד המקומות המנויים להלן, אלא לשם מניעת תאונה או לשם מילוי
35 אחרי הוראה מהוראות תקנות אלה או אם סומן בתמרור אחרת; ואלה המקומות:

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 11-12-21997 חיים ואח' נ' כהן ואח'

1
 2 **(10) בצד רכב אחר העומד או חונה בצדו של הדרך;**
 3 מטבעה של חנייה כפולה שהיא חוסמת את נתיב הנסיעה בחלקו או כולו. על פי עדות התובעת
 4 שמסרה במשטרה, היא לא יכלה להמשיך בנסיעתה מבלי לבצע עקיפה של הרכב החונה בחנייה
 5 כפולה. בעת עקיפתה, התקרבה אל הרכב החונה ונפגעה מהדלת שנפתחה בפתאומיות. אם כך,
 6 נדייק ונאמר כי אין התובעת פגעה ברכב חונה, אלא חלק מרכבו של הרכב החונה (דלת), פגע
 7 בתובעת ו/או באופניה. עוד נדייק ונאמר, כי קיים קשר סיבתי עובדתי ומשפטי בין הסיכון
 8 התחבורתי שיצר הרכב החונה בחנייה כפולה לבין פגיעת התובעת. שהרי אלמלא חנה הרכב
 9 בחנייה כפולה, היתה ממשיכה התובעת ברכיבתה על אופניה בנתיב הנסיעה מבלי שהיתה לה
 10 הפרעה כלשהי, לא היתה מבצעת עקיפה ולא היתה נחבלת מדלת הרכב החונה.

11
 12 **.22** משנמצא קשר סיבתי בין פגיעת התובעת לבין העובדה כי הרכב חנה באופן המהווה סכנה
 13 תחבורתית, הרי קיימת תחולה גם לחזקה המרבה מלבד ההגדרה הבסיסית, ויש מקום לקבוע כי
 14 האירוע מהווה תאונת דרכים כהגדרתו בחוק.

ג. עילת התביעה כנגד קרנית

17 **.23** לטענת קרנית, התובעת לא הוכיחה כל עילת תביעה כנגדה.

18 בסעיף 12 לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה – 1975, נקבע לאמור:
 19 **"12. (א) תפקידה של הקרן היא לפצות נפגע הזכאי לפיצויים לפי חוק זה ואין בידו**
 20 **לתבוע פיצויים מאת מבטח מחמת אחת מאלה:**
 21 **(1) הנוהג האחראי לפיצויים אינו ידוע;**
 22 **(2) אין לנוהג ביטוח לפי פקודת הביטוח או שהביטוח שיש לו אינה מכסה את**
 23 **החבות הנדונה; הוראה זו לא תחול לגבי נפגע אינו ישראלי אשר נהג ברכב**
 24 **המכוסה בכרטיס ביטוח רכב בין-לאומי לפי הוראות פקודת הביטוח;"**

26 **.24** לטענת "קרנית", עסקינן בחלופה השנייה הקבועה בסעיף (2), שכן אין מחלוקת כי זהותו של הנהג
 27 האחראי ידועה. כבר עם הודעתה הראשונה של התובעת במשטרה, מסרה היא את פרטי נתבע 1.
 28 טוענת "קרנית", כי על פי סעיף 12 (א) (2) לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, אין בפני ביהמ"ש
 29 בסיס ראיתי לחייב את קרנית. לטענתה, התובעת לא עמדה בנטל להוכיח כי היא נפגעה מרכב
 30 ספציפי שהיה חסר ביטוח חובה כחוק.

32 **.25** כבר מכתב התביעה המקורי היה ברור כי לתובעת אין את פרטיו של הרכב המעורב. בהודעה
 33 במשטרה, ציינה התובעת **"אין לי מספר הרכב שלו, מדובר ברכב פרטי לבן"** (ראה שורה 17-18
 34 להודעה במשטרה ת/1). לעומת זאת, נתבע 1 צורף לכתב התביעה כבר בהתחלה, מכאן נצא למדים
 35 כי עילת התביעה כנגד קרנית ממילא היתה צריכה להיות על פי סעיף 12 (א) (2) לחוק. בשלב
 36 מאוחר ובטרם החלו הראיות בשאלת החבות, טענה קרנית כי כתב התביעה אינו מעלה טענה

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 21997-12-11 חיים ואח' נ' כהן ואח'

- 1 ספציפית של היעדר ביטוח כנגדה, בתגובה ביקשה התובעת לתקן את תביעתה ולהוסיף את מה
2 שהיה ברור ממילא. בהחלטתי, כאמור מיום 8.1.20, דחיתי את טענת ההתיישנות וקיבלתי את
3 הבקשה לתיקון התביעה מהנימוקים המופיעים בה.
- 4
5 **.26** פרטי הרכב המעורב היו ידועים לתובעת אך ורק מכתב הגנתה של קרנית ומעצם שליחת הודעה
6 לצד ג'. בהודעה לצד ג' המתוקנת, כותבת קרנית בסעיף 5 **"כי אם תתקבל גרסת התובעת כי**
7 **באירוע היה מעורב רכב, אזי הרכב שהיה מעורב באירוע הוא רכב מ.ר. 17-270-20"**. עניינו
8 הרואות, כי מי שסיפק את הפרטים על הרכב המעורב היא קרנית על פי חקירותיה. זה המקום
9 להעיר, כי קרנית לא המציאה את דו"חות החקירה ו/או את המידע על פיו ביססה את הודעת צד
10 ג' כי רכב זה הוא הרכב המעורב בתאונה.
- 11
12 **.27** לא מיותר לציין כי נתבע 1 ו-3 הם צדדי ג' 1 ו-4 (הנהג והבעלים של הרכב), לא מסרו פרטים
13 נוספים על רכב אחר שהיה מעורב בתאונה, אלא דבקו בגרסה כי באירוע לא היה מעורב רכב
14 כלשהו. גם כשהתברר לאחר בדיקת הפוליגרף כי גרסת נתבע 1 שקרית, ורכב היה גם היה מעורב
15 באירוע התאונתי, לא הוסיף הנתבע פרטים בתצהיר עדות ראשית של רכב מעורב אחר. יתרה
16 מכך, בפרוטוקול הדיון מיום 5.3.13 המציא ב"כ הנתבעים 1 ו-3 בעצמו את פרטי הבעלים של
17 הרכב שלכאורה היה מעורב בתאונה.
- 18
19 **.28** אם נעין היטב ברישת סעיף 12 לחוק, ניווכח כי הרציו של הוראת סעיף 12 היא לפצות את הנפגע
20 הזכאי לפיצויים לפי חוק הפלת"ד מי שאין באפשרותו לתבוע פיצויים מאת המבטח מחמת אחת
21 משתי האפשרויות, או כי זהותו של הנהג לא ידועה, כדוגמת תאונה "פגע וברח", או בהיעדר
22 ביטוח/כיסוי ביטוחי.
- 23
24 **.29** לתובעת כאדם פרטי שנפגע קשה בעת התאונה, היה קושי לברר את פרטי הרכב בזמן אמת.
25 התובעת פונתה ממקום התאונה לבית החולים ובהיותה שרויה בכאב סברה כי די לקחת את פרטי
26 הנהג המעורב. וכך הצהירה התובעת 1 בסעיף 2 לתצהירה עליו לא נחקרה ולא נשאלה דבר:
27 **"בשל ההלם שאחז בי באותו רגע וחומרת פציעתי, לא עלה בידי לתעד את פרטיו**
28 **של הרכב ממנו נפגעת, והסתפקתי בקבלת פרטיו האישיים של נתבע 1"**.
- 29
30 **.30** התובעת טענה בכתב תביעתה המתוקן (לאחר שהותר לה לתקן את התביעה), כי הרכב המעורב
31 כפי שטענה קרנית בהודעת צד ג' לא היה מבוטח. מכאן ואילך, עובר הנטל על קרנית שלה הידע
32 והנגישות למאגר נתוני הביטוח לרכבים לשכנע את ביהמ"ש כי קיים ביטוח ועל המבטח לשאת
33 בפיצוי. יתרה מכך, הנהג ובעל הרכב שלהם אינטרס מהמעלה הראשונה להוכיח קיומו של ביטוח
34 (על מנת שהודעת צד ג' נגדם תידחה), לא שיתפו פעולה ולא ציינו דבר וחצי דבר באשר להימצאותו
35 של ביטוח. משכך, בימ"ש רשאי להניח כי הרכב שקרנית טוענת כי הוא הרכב המעורב לא היה
36 מבוטח.
- 37

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 11-12-21997 חיים ואח' נ' כהן ואח'

31. באשר לזהותו של הרכב המעורב, קרנית מטעמה טענה באופן פוזיטיבי בהודעת צד ג' כפי שצוטט לעיל, בסעיף 5 להודעת צד ג', כי לו יחליט ביהמ"ש שבאירוע היה מעורב רכב, אזי הרכב הספציפי הינו רכב שמספרו 17-270-20 שבבעלות נתבע 3, צד ג' 4 (מר ס.א.), להלן: **"הרכב" ו/או "הרכב הנדון"**. נתבע 1 הכחיש בתצהיר עדות ראשית כי הרכב היה מעורב בתאונה ו/או כלי רכב אחר. על פי האמור בסעיף 17 לתצהירו, בזמנים הרלבנטיים לאירוע לא היה בבעלותו רכב כלשהו, ומפעם לפעם השתמש ברכבים של בני משפחתו, של הוריו, של אחיו, ולעיתים רחוקות ברכב המאוזכר שהינו רכבו של דודו מר ס.א. שני הנתבעים טוענים כי בוודאות מוחלטת לא היה שימוש ברכב הנטען ע"י נתבע 1, שכן האירוע אירע ביום שבת ומאחר ובעליו של הרכב מר ס.א. הינו אדם דתי ושומר שבת, הוא לא משתמש ברכבו ולא מתיר לאחרים להשתמש ברכבו ביום שבת.
32. שמעתי את חקירת הנתבעים 1 ו-3. לשני הנתבעים אינטרס מובהק להתנער מכל מעורבות של הרכב בתאונה, שכן ברור לשניהם כי מעורבות של הרכב בתאונה תגרור חזרה של קרנית אליהם לגבי כל סכום הפיצוי לרבות הוצאות ההליך. שני העדים מודים הן בתצהיר עדות ראשית והן בעדותם כי נתבע 1 נהג מעת לעת להשתמש ברכבו של נתבע 3, אלא שהטענה היחידה לצורך שכנוע ביהמ"ש שהרכב לא היה מעורב בתאונה במועד הרלבנטי, היא העובדה כי התאונה אירעה בשבת ונתבע 3 כשומר שבת לא היה מסכים שיעשה שימוש ברכבו ביום שבת.
33. נתבע 3 העיד כי במועד התאונה התגורר ברח' העצמאות 44 באור יהודה (ראה עדותו בעמ' 72 לפרו'), היינו באותו רחוב בו אירעה התאונה. לא מן הנמנע כי רכבו אכן חנה ליד ביתו, או כי נתבע 1 ביקש להשיב את הרכב חזרה למקומו. נתבע 3 הכחיש עובדה זו, והשיב לשאלת ביהמ"ש איפה היה מחנה את האוטו **"בחנייה של כל המגורים"**, וכי **"ביום שבת לא אז מהחנייה"** (עמ' 72 ש' 17 ושורה 25).
34. בתצהירו, לא ציין העד ס.א. כי הרכב חנה בחניית ביתו בשבת, על אף שנתבע 3 ידע כי מקום התאונה אירע ברחוב בו הוא מתגורר. גם החנויות בהם עובדים הנתבעים 1 ו-3 נמצאים בסמוך למקום התאונה (ראה עדותו של העד ס.א. בעמ' 73 מול ש' 10-11).
- למעט עדותם של נתבעים 1 ו-3 לא הובא לעדות עד נוסף ממשפחתם היכול לתמוך בגרסה כי נתבע 1 לא השתמש ברכבו של נתבע 3 בשבתות. הורי נתבע 1 נתבעו גם הם כצדדי ג' +2, 3, הם לא המציאו תצהירי עדות ראשית ולא התייצבו לאף דיון, וזאת על אף שנתבע 3 הינו דודו של נתבע 1 (אח של אמו) והעיד בעדותו לשאלת ב"כ קרנית, כי מידי פעם שהיתה מבקשת אחותו (אמו של נתבע 1) לעשות שימוש ברכב הנדון, היה מתיר לה.
- וכך מעיד העד בצורה הססנית ולא ברורה:
"ת. אחים שלי היו מבקשים למה לא?"
ש. אז מה ששאלתי זה נכון, אם היא היתה מבקשת את הרכב היית נותן לה גם להשתמש בו, נכון?"

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 11-12-21997 חיים ואח' נ' כהן ואח'

1 ת. מידי פעם היא היתה מבקשת, אני לא זוכר אם היא היתה מבקשת אבל אלון
2 היה מבקש ונתתי לו".
3 (עמ' 71 ש' 22-26).

4
5 העד נתבע 1 א.כ. לא אישר זאת בעדותו, העד השיב לשאלת ב"כ קרנית כדלקמן:
6 "ש. ולפי מה שהוא סיפר, הוא זכר שיכול להיות שאמא שלך לקחה את הרכב ממנו
7 מידי פעם?

8 ת. זה לא קרה בחיים.

9 ש. לא קרה שאמא שלך לקחה מדוד שלך את הרכב?

10 ת. לא, לא נראה לי, לא זוכר דבר כזה".

11 (עמ' 74 לפרו' ש' 26-30).

12
13 35. עדותם של שני הנתבעים היתה בלתי אמינה בעיניי. נתבע 3 לא הצהיר מיוזמתו כי בחזקתו עותק
14 אחד של מפתח לרכב. משנשאל ע"י ב"כ קרנית האם לאלון היה מפתח משלו, השיב: "מה פתאום,
15 לי היה צרור שלי ורק שלי, כשהוא היה מבקש את האוטו הייתי נותן לו באהבה" (עמ' 71 ש' 16-
16 17).

17 העד נשאל כיצד היה מעביר את צרור המפתחות שלו לנתבע 1, השיב: "אני בחנות, הוא היה
18 מבקש ואני הייתי נותן לו בימי חול" (עמ' 72 ש' 1-2). העד לא פירט האם נתן לנתבע 1 את הרכב
19 רק בשעות העבודה? האם לא התיר לנתבע 1 להשתמש ברכב מחוץ לשעות העבודה? הן נתבע 3
20 והן נתבע 1 חזרו מספר פעמים על הגרסה כי מאחר ונתבע 3 שומר שבת ואיננו עושה שימוש ברכבו
21 והוא אף איננו מתיר לאחר את השימוש ברכבו בשבת, לפיכך לשיטתם לא ייתכן כי במועד
22 התאונה שאירע בשבת נעשה שימוש ברכבו. אינני נותנת אמון בגרסה זו, שהרי נתבע 1 לא טען כי
23 שמר שבת במועד התאונה, ולא מן הנמנע כי נתבע 3 נתן לו לעשות שימוש ברכבו לפני כניסת
24 השבת, ומפתחות הרכב עדיין היו ברשותו. נתבע 3 בעדותו לא השיב נחרצות כי נתבע 1 לא שמר
25 שבת במועד התאונה על אף שיש להניח שמידע זה היה בחזקתו בהיותו דודו הקרוב לו, נתבע 3
26 ענה באופן מתחמק ומגמתי כדלקמן:

27 "ש. א.כ. הוא גם דתי?

28 ת. א.כ. עכשיו הוא שומר שבת.

29 ש. אז הוא לא שומר שבת?

30 ת. אז המשפחה שלו שמרה שבת.

31 ש. הוא לפי מה שאמרת לא שמר?

32 ת. לא יודע".

33 (עמ' 72 ש' 3-8)

34

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 21997-12-11 חיים ואח' נ' כהן ואח'

36. בסופו של יום ולאחר ששמעתי עדויות כל הצדדים, אינני נותנת אמון בגרסת נתבעים 1 ו-3 כי במועד התאונה לא יכול שנעשה שימוש ברכב הנדון מחמת העובדה שהתאונה אירעה בשבת. גרסת נתבע 1 לא עמדה במבחן הפוליגרף, וגרסת התובעת כי רכב כלשהו היה מעורב בתאונה היא הגרסה שהתקבלה. מאחר ושני הנתבעים מודים כי נתבע 1 עשה שימוש בהיתר מעת לעת ברכב הנדון, אני מקבלת את טענת קרנית, כי הרכב המעורב בתאונה הינו רכבו של נתבע 3.
37. במאמר מוסגר ומעבר לצורך בדיון זה, אוסיף ואומר כי גם לו הייתי סבורה שהרכב הנדון לא היה מעורב בתאונה, הרי לטעמי היה מקום לחייב את קרנית בכל מקרה בו הוכח שרכב כלשהו היה מעורב. ניתן ללמוד אנאלוגיה מפסק הדין ע"א 502/84 קרנית נ' הורוביץ פד"י מ"א (1) 542. כזכור, באותו מקרה הנפגע עובד רשות הנמלים עמד על גרור של משאית, הגרור הוטען ע"י מנוף שפגע בתובע. הנפגע הגיש תביעה כנגד קרנית וזאת משום שביום התאונה הוטענו בברזל שש משאיות ולא ניתן היה לקבוע איזו משאית היתה מעורבת בתאונה, וכך קבע ביהמ"ש:
- "אמת הדבר עקרונית ידוע כי אחד מששת הנהגים – וממילא אחת משש חברות הביטוח אחראים לתאונה, אך זהותו של הנהג האחראי אינה ידועה. מכיון שכך, אין בידו של הנפגע לתבוע פיצויים ואת המבטח, ואחריותה של קרנית קמה ועומדת. אין לדרוש מהנפגע לשם הטלת אחריות על קרנית, כי יקדים ויתבע כל אחד מששת הנהגים, ורק אם תביעתו תיכשל יוכל לפנות בתביעה כנגד קרנית. דרישה כזו אינה קבועה בחוק והיא נוגדת את מגמתו".**
38. באנאלוגיה לאותו פסק דין ניתן לומר בענייננו, כי זהות הנהג ידועה אך זהות הרכב בלתי ידועה. הנהג הודה כי היה נוהג להשאיל רכב מדודו, מהוריו או אחיו, האם היה מקום לצרף את כל הרכבים הנ"ל לתביעה? ורק משהתביעה תידחה לתבוע את קרנית? אעיר, כי בראש וראשונה חובתו של הנהג במסירת פרטי הרכב המעורב ופרטי המבטח, במקרה זה אף לא אחד מהנתבעים הזכיר כי יש מבטח לרכב הנדון. ויפים לענין זה גם דברי כב' הש' ריבלין בספרו מהדורה רביעית בעמ' 467 המיוחסות לפרשת הורוביץ כדלקמן:
- "ושוב, הדגש הוא על אי יכולתו של הנפגע להיפרע ממבטח (כאן בשל קושי להצביע על מבטח מסוים) כתנאי להפניית התביעה לפיצויים כלפי קרנית. קושי מעשי באיתור המבטח, שקול אפוא כנגד אי יכולת להיפרע מהמבטח".**
39. כך גם במקרה דנן, לו הייתי קובעת כי מספר הרכב המעורב נעלם ולא ניתן להוכיחו, המשמעות היא כי מתעורר הקושי להצביע על מבטח מסוים, וקושי זה שקול כנגד אי יכולת להיפרע ממבטח, ולטעמי מתקיים התנאי של סעיף 12 (א) (2) לחוק. ואולם, טעם זה מובא כאמרת אגב, שכן מעדויות הנתבעים ועדי התביעה שוכנעתי כי הרכב המעורב הינו הרכב בבעלות נתבע 3 אשר התיר לנתבע 1 את השימוש בו במועד התאונה. משאף אחד מהנתבעים ו/או צדדי ג' הפנה לחב' ביטוח כלשהי, או טען טענה קלושה כלשהי לעניין הימצאות מבטח, הרי לא נסתרה טענת התובעת כי הרכב המעורב איננו מבוטח. משכך, יש לקבל את התביעה כנגד שלושת הנתבעים: הנהג הפוגע,

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 11-12-21997-11 חיים ואח' נ' כהן ואח'

קרנית, ובעלי הרכב ומתיר השימוש בו ואת הודעת צד ג' כנגד צדדי ג' 1 ו-4. צדדי ג' 2-3 הורי נתבע
1 שלא הוכחה מעורבותם באירוע התאונה או הקשר שלהם לרכב הנדון, דין התביעה נגדם
2 להידחות.
3
4 מכאן, יש לפנות לשאלת הנזק.
5

ד. הנכות הרפואית

40. בימ"ש מינה מומחה רפואי בתחום האורתופדיה את ד"ר חנן טאובר, אשר בדק את התובעת
7 לראשונה ב-20.8.12. בבדיקה היתה ישובה התובעת על כיסא גלגלים. המומחה ציין, כי בתאונה
8 נגרם לה שבר מרוסק של השוק וברך שמאל, התובעת עברה שני ניתוחים לתיקון השבר ב-23.8.10
9 וקיבוע חיצוני ב-31.8.10 עם קיבוע של פלטה וברגים. בבדיקתה, נמצאה מגבלת יישור של 20
10 מעלות בברך השמאלית. המומחה ציין, כי התובעת ישובה על כיסא גלגלים בעקבות אירוע מוחי
11 שעברה ביום 9.6.12. באשר לנכותה כתוצאה מהתאונה, העריך המומחה כי לתובעת 26% לפי
12 סעיף 48 (2) (ו) ו-10% נוספים בגין צלקת, סך הכל – 33.4%.
13

41. התובעת כאמור עברה אירוע מוחי ללא קשר לתאונה ביוני 2012 כשנתיים לאחר התאונה.
15 בעקבות האירוע המוחי מונה מומחה בתחום הנירולוגי מטעמו של ביהמ"ש ד"ר יונתן שטרייפלר,
16 אשר נתבקש לבדוק את נכותה של התובעת בעקבות האירוע המוחי ללא קשר לתאונה. המומחה
17 בדק את התובעת ביום 17.10.17, וקבע כי האירוע המוחי התבטא בחולשה וירידת תחושה בפלג
18 גוף שמאל יותר ברגל, עם קשיי דיבור קלים. התובעת לא היתה מסוגלת לעמוד וללכת, וקיבלה
19 טיפול תרופתי והועברה לשיקום רב מקצועי במשך ארבעה חודשים. לאחר האשפוז שוחררה
20 התובעת לביתה עם הליכון ומכשיר דיקטוס להמשך טיפול פיזיותרפי בקהילה.
21

42. על אף השיקום המוצלח, קובע המומחה בתחום הנירולוגי כי התובעת נותרה מוגבלת חלקית
23 בתפקוד יד ורגל שמאל בעקבות האירוע המוחי, ונעזרת בקב קנדית בעת יציאה מהבית. נכותה
24 הנירולוגית הוערכה ע"י המומחה בשיעור של 30% לפי סעיף 29 (1) (ב-ג).
25

43. המומחה בתחום הנירולוגי ציין, כי כיוון שהתובעת נבדקה ע"י האורתופד בתנאים לא
27 אופטימליים, שכן היתה ישובה בכיסא גלגלים לאחר האירוע המוחי (כחודשיים וחצי לאחר
28 האירוע המוחי). מאידך, עברה מאז ניתוח להחלפת ברך שייתכן ושינה את מצבה בתחום
29 האורתופדי, ולפיכך המליץ על בדיקה חוזרת בתחום זה.
30

44. התובעת אכן נבדקה פעם נוספת ע"י המומחה בתחום האורתופדי ביום 2.5.18. אצל ד"ר חנן
32 טאובר. התובעת עברה ניתוח להחלפת ברך ביום 18.7.13, ביום בבדיקתה מסרה למומחה על קשיי
33 הליכה, נפילות חוזרות, אך ציינה כי הכאבים בברך שמאל פחתו לאחר הניתוח. בבדיקתו, מצא
34 המומחה הגבלת יישור של 10 מעלות, המתאים ל-10% נכות לפי סעיף 48 (1). מאחר ומדובר בברך
35 עם משתל מלאכותי, מצא המומחה להעלות את הנכות ב-5% נכות נוספים ולהעמיד אותה על
36 15%. הנכות בגין הצלקת נותרה ללא שינוי בשיעור של 10%. המומחה ציין כי נוכח אורך הצלקת
37

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 11-12-21997 חיים ואח' נ' כהן ואח'

1 והחשיפה הרחבה לצורך החלפת הברך, מדובר בנכות תפקודית. לפיכך, קבע כי הנכות
2 האורתופדית המשוקללת ירדה מ-33.4% ל-23.4%, ובהתחשב ב-10% מעברה הרפואי קודם
3 לתאונה קבע כי הנכות כתוצאה מהתאונה לאחר הניתוח להחלפת הברך הינה 21.06%.

4
5 **.45** הנכות הרפואית אם כן שנקבעה לתובעת בעקבות התאונה הינה נכות אורתופדית בשיעור של
6 21.06%.

ה. הנכות התפקודית

7
8
9 **.46** לתובעת עבר רפואי עשיר עובר לתאונה נשוא התביעה, התובעת סבלה עוד משנת 1998 מליקוי
10 שמיעה וכאבים קשים בידיים. הנתבעת מפנה לעמוד 264 לתיק המוצגים, שם ציינה התובעת
11 בכתב ידה על גבי טופס התביעה לגמלת נכות כללית בשנת 1998, כדלקמן:
12 **"באף מקום עבודה לא החזקתי מעמד יותר מחודש פלוס – מינוס כי הידיים**
13 **כועבות לא פעילות ועקב זה שאני לא שומעת טוב. חשבו שאני מזלזלת ולא קשובה**
14 **ולא עונה כשפונים אלי פיטרו אותי".**

15
16 **.47** ביום 17.5.01 קבע המל"ל לתובעת נכות בשיעור 50% בגין ליקוי שמיעה ובתחום הנפשי. התובעת
17 החלה לקבל קצבת נכות כללית מאת המל"ל בעקבות נכותה. בבדיקה נוספת שנערכה לתובעת
18 בשנת 2002 נקבעה לה במל"ל נכות יציבה בשיעור של 50% המורכבת מ-10% בגין תגובה חרדתית
19 דיכאונית, 30% ליקוי שמיעה, ו-20% בגין CTS (ראה עמ' 275 למוצגי הנתבעת). נכות זו הוגדלה
20 ע"י המל"ל ב-10.3.03 ונקבעה ל-56% נכות (ראה עמ' 279 למוצגי הנתבעת).

21
22 **.48** כאמור, כשנה ועשרה חודשים לאחר התאונה נשוא התביעה, עברה התובעת אירוע מוחי משמעותי
23 שגרם לה הפרעה תחושה ותפקוד בפלג גוף שמאלי, בעקבותיו אושפזה ארבעה חודשים ושוחררה
24 לביתה עם הליכון. האירוע המוחי אירע ביוני 2012 וכשנה לאחר מכן ביולי 2013, עברה התובעת
25 ניתוח להחלפת ברך.

26
27 **.49** לטענת ב"כ התובעת, אין ספק שהאירוע המוחי הרע את מצבה של התובעת, אך לא נכון לומר
28 כטענת הנתבעת שהוא זה אשר חרף את גורלה התפקודי והתעסוקתי של התובעת ללא "כל
29 תרומה" מצד הנכות כתוצאה מהתאונה. עוד טוענת ב"כ התובעת, כי חרף העובדה שנקבעו
30 לתובעת 30% נכות נוירולוגית בעקבות האירוע המוחי, הרי אין לומר כי נכות זו "בולעת" את
31 נכותה כתוצאה מהתאונה, ואין לראות בנכות זו כאובדן כושר עבודה מוחלט. לטענת התובעת,
32 הנזקים שנגרמו לה עקב התאונה הם אלו שחרצו את גורלה התעסוקתי. בעת שעברה את האירוע
33 המוחי, כושר עבודתה ממילא היה נמוך והאירוע המוחי רק גרם להתדרדרות נוספת של מצבה
34 הבריאותי שהיה נמוך מלכתחילה כתוצאה מהתאונה.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 11-12-21997 חיים ואח' נ' כהן ואח'

- 1 .50 לטענת נתבעת 2, פגיעתה של התובעת כתוצאה מהאירוע המוחי "בולעת" את הפגיעה כתוצאה
2 מהתאונה הן מבחינת הפגיעה הגופנית והן מבחינת היכולת התפקודית. לגרסת הנתבעת, יש
3 להתעלם מנזקיה של התובעת לאחר האירוע המוחי, שכן הם אינם רלבנטיים יותר לתביעה זו.
4 צרכיה של התובעת כיום נובעים וקשורים לאירוע המוחי ומגבלותיה בעקבות האירוע בלבד.
5
6 .51 משמיעת העדויות, כפי שיפורטו להלן אין ספק, כי ביום בו נפגעה התובעת מאירוע מוחי "נפל
7 דבר", היינו חייה של התובעת השתנו ללא היכר והכל כפי שהעידו בני משפחתה.
8 מעדותו של ע.ת. 3 מר י.ח. בעלה של התובעת, עולה כי נהג מידי פעם לעזור לרעייתו לפני התאונה
9 נשוא התביעה, באופן ספורדי ולא קבוע, מידי פעם היה מבשל ועוזר בעיקר בקניות (ראה עדותו
10 בעמ' 58 לפרו' ש' 27-32).
11 לאחר התאונה, העזרה שנתן לרעייתו התגברה, הן משום מצבה הרפואי והן משום שהפסיק לעבוד
12 והשתכר מקצבת נכות של 100%.
13 העד מתאר כי לאחר האירוע המוחי 99.9% ממטלות הבית נופלות עליו (ראה עדותו בעמ' 66 ש'
14 6). משנתבקש ע"י ביהמ"ש לפרט אילו פעולות התובעת עשתה לבד לפני האירוע המוחי וכיום
15 אינה יכולה לעשות, הוא השיב:
16 "היתה מבשלת, מנקה יותר, עכשיו הכל עלי" (עמ' 66 לפרו' ש' 13).
17
18 .52 גם מעדותו של ע.ת. 2 מ.ח. בנה של התובעת, ניתן להתרשם כי לתובעת היו קשיים בעיקר
19 אורתופדיים ברגל שמאל לאחר התאונה, ולאחר האירוע המוחי מצבה הנוירולוגי החמיר, סבלה
20 בעיקר מחוסר יציבות, עקב חולשת פלג הגוף השמאלי ותפקוד לקוי בידיים. לגבי האירוע המוחי,
21 נשאל העד בחקירה נגדית כדלקמן:
22 "ש. מה ידוע לך? זה שינה את חייה מקצה לקצה?
23 ת. זה שינה.
24 ש. אפשר להגיד באופן דרמטי דרסטי שינה את חייה.
25 ת. כן.
26 ש. שינה את חייה מקצה לקצה?
27 ת. כן.
28 ש. איך אתה מבחין בתפקוד אחרי האירוע המוחי? תן לי דוגמאות.
29 ת. כלום, היא חצי אדם.
30 ש. חצי אדם מאז האירוע המוחי. במה זה מתבטא?
31 ת. בקושי ללכת.
32 ש. זה לא היה לה לפני האירוע המוחי, בסך הכל לפני האירוע המוחי היא הלכה
33 היא תפקדה קצת?
34 ת. קצת".
35 (עמ' 50 לפרו' ש' 18-30).

36

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 11-12-21997 חיים ואח' נ' כהן ואח'

- 1 ובהמשך : 53.
- 2 "ש. "תן דוגמאות מה היא עשתה לפני האירוע המוחי ?
- 3 ת. היא היתה מתפקדת מלא.
- 4 ש. לפני האירוע המוחי היא עמדה ובישלה, עשתה כביסה כל המטלות בעצם ?
- 5 ת. כן".
- 6 (עמ' 51 לפרו' ש' 22 ואילך).
- 7
- 8 העד אף אישר בחקירה נגדית לב"כ קרנית, כי התיאור אותו תיארה אמו התובעת בפני המומחה 54.
- 9 ד"ר טאובר היה נכון, היינו לפני האירוע המוחי היא צלעה קלות עקב התאונה והשתמשה במגן
- 10 ברך, וסבלה מכאבים בברך שמאל ואולם לא נזקקה לעזרת מקל (ראה עדותו בעמ' 53). כמו כן,
- 11 אישר העד כי לפני האירוע המוחי, יכולה היתה אמו לבשל את ארוחות השישי ולעשות עבודות
- 12 בית קלות כמו טאטוא, לאחר האירוע המוחי נפגע פלג גופה השמאלי, והחולשה בידה הדומיננטית
- 13 השמאלית גרמה להתדרדרות בתפקוד (ראה עדותו בעמ' 54 לפרו').
- 14
- 15 גם התובעת עצמה מודה בעדותה כי לאחר התאונה ולפני האירוע המוחי חזרה לעבוד עם קשישים, 55.
- 16 לאחר תקופת השיקום האורתופדית היא חזרה לעבוד כ-4-5 שעות ביום במשך 5 ימים בשבוע
- 17 והשתכרה ב-2,500 – 2,700 ₪ לחודש (ראה עדותה בעמ' 44 לפרו' מול ש' 20-11).
- 18 התובעת החלה לעבוד לאחר התאונה במרץ 2011, היינו לאחר כחצי שנה. לאחר מספר חודשים
- 19 הפסיקה לעבוד, ולטענתה הקשיש בו טיפלה עבר לבית אבות (עמ' 46 לפרו' ש' 27-28).
- 20
- 21 אין ספק כי השבר בירך ובברך גרם לתובעת קשיי תפקוד, היא התהלכה בצליעה קלה ובמגן ברך, 56.
- 22 ואולם נכות זו לא הפריעה לה לעשות מטלות קלות בביתה, לבשל ולשוב לעבודתה למשך מספר
- 23 חודשים, עד אשר הקשיש שטיפלה בו עבר לבית אבות. תפקוד זה השתנה לחלוטין לאחר האירוע
- 24 המוחי, בעקבותיו אושפזה אשפוז ממושך של כארבעה חודשים, התובעת לא שבה לעבודתה
- 25 ומתקשה במטלות עבודות הבית ונעזרת כמעט לחלוטין בבעלה.
- 26
- 27 יש לזכור, כי צליעתה ברגל שמאל בעקבות התאונה נטמעת בתוך חולשת פלג הגוף השמאלי ממנו
- 28 סובלת התובעת בעקבות האירוע המוחי, ועיקר התפקוד הלקוי בחיי היום יום מוצא ביטוי
- 29 בחולשת היד השמאלית שבנה תיאר כידה הדומיננטית.
- 30
- 31 יחד עם זאת, אינני סבורה כי ניתן לומר בוודאות מוחלטת שנכותה בעקבות התאונה נעלמה 57.
- 32 ואיננה, או שמשמעותה אפסית. נכותה התפקודית שוות ערך לנכותה הרפואית %21 ולא מעבר
- 33 לכך. חוסר התפקוד המלא איננו נובע מנכות זו, אלא מנכות נויירולוגית של %30 שפגעו ביציבות,
- 34 בתפקוד הידיים ומתווספים לנכות של %50 מהם סבלה התובעת ערב התאונה בגין ליקויי שמיעה
- 35 ונכות נפשית. סופו של יום, יש להעמיד את נכותה התפקודית בשיעור של נכותה הרפואית.

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 11-12-21997-11 חיים ואח' נ' כהן ואח'

ו. חישוב הנזק:

א. הפסדי שכר:

ייאמר כי לא ירדתי לסוף דעתו של ב"כ התובעת באופן חישוב הפסד שכר, לא ברור כיצד חושב בסיס השכר. לטענת ב"כ התובעת יש לחשב הפסד מלא של 7 חודשים לאחר התאונה, וכן הפסד חלקי בתקופת עבודתה (עקב ירידה בשכר של כ-500 ₪), וכן הפסד של 70% מהאירוע המוחי ועד גיל הפנסיה. בסך הכל טוען ב"כ התובעת להפסד שכר של כ-210,000 ₪ בתוספת הפרשי פנסיה.

יובהר, כי התובעת ילידת 15.11.51 ובמועד התאונה היתה בת 58.9 שנים, גם על פי עדות התובעת נותרו לה כ-3 שנים לפנסיה (גיל 62) (ראה עדות התובעת בעמ' 30 שורה 1). התובעת השתכרה מקצבת נכות ושכרה היה נמוך באופן יחסי והגיע לכ-2,832 ₪ ממוצע של תשעת החודשים האחרונים עובר לתאונה. אינני יכולה לקבל את חישוב הנתבעת, על פיו יש לחשב ממוצע משנת 2008. התובעת לא עבדה במשך השנים ברציפות ובעקביות, ואולם החלה לעבוד ב"מסר" ב-1.7.09 ברציפות עד הפסקתה (ראה ת/3 למוצגי התובעת). יש מקום לחשב עפ"י שכרה הממוצע במקום העבודה האחרון עובר לתאונה שהינו 2,832 ₪. סכום זה משוערך להיום 3,153 ₪.

התובעת לא עבדה בגין התאונה מ-9/2010 ועד 31.1.11 (ראה ת/3), היינו חמישה חודשים:

$$15,765 \text{ ₪} = 5 \text{ חודשים} \times 3,153 \text{ ₪}$$

$$\text{בתוספת ריבית מאמצע התקופה} - 16,691 \text{ ₪}$$

בתקופה השנייה בה חזרה התובעת לעבוד החל מיום 1.2.11 ועד הפסקת עבודתה ביום 22.8.11, ובמשך 7 חודשים השתכרה לפי דו"ח רציפות בעבודה 18,870 ₪ שהם בממוצע כ-2,695 ₪ לחודש, קיים הפרש נומינאלי של כ-130 ₪ לחודש. בהתחשב בעובדה שהתובעת הפסיקה לעבוד לפני תום החודש האחרון (פחות שבוע), אין לקבוע הפסד השתכרות בתקופה זו.

בתקופה השלישית בין 1.9.11 ועד האירוע המוחי ב-9.6.12, עת היתה התובעת כבת 61, לא עבדה התובעת ולא העידה כי חיפשה עבודה במקום אחר. אף לא הוכח שהפסקת עבודתה היתה מחמת התאונה. באישור ההפסקה נכתב עקב "אי התאמה", ואולם בעדותה כזכור העידה כי הקשיש שטיפלה בו בשנים האחרונות עבר לבית אבות. אם כך, אין כל וודאות שהיעדר העבודה נבע אך ורק מחמת נכותה בשיעור של 21%, התובעת עבדה כ-7 חודשים עם נכותה ולא הוכח ברמת ההוכחה הנדרשת כי לא היתה מסוגלת לשוב לעבודה זו או במקום אחר. לפיכך, יש לפסוק לתובעת פיצוי על פי שיעור נכותה התפקודית בעקבות התאונה שהינה 21%:

$$5,959 \text{ ₪} = 9 \text{ חודשים} \times 21\% \times 3,153 \text{ ₪}$$

$$\text{בתוספת ריבית מאמצע התקופה} - 6,265 \text{ ₪}$$

לאחר האירוע המוחי, התובעת אושפזה ארבעה חודשים, היתה בתקופת שיקום ארוכה ולא שבה לעבודתה עד הגיעה לגיל הפנסיה כשנה לאחר האירוע המוחי.

$$\text{סך כל הפסדי שכרה הינם} - 22,956 \text{ ₪} (6,265 \text{ ₪} + 16,691 \text{ ₪})$$

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 11-12-21997 חיים ואח' נ' כהן ואח'

1 בתוספת 12.5% הפרשי פנסיה – 2,869 ₪
2 ובסך הכל – 25,825 ₪, ובמעוגל – 26,000 ₪

3
4 **ב. עזרת הזולת, הוצאות רפואיות וניידות:**

5 התובעת טוענת כי לא השכילה לשמור קבלות, ועותרת לפיצוי בשיעור של 35,000 ₪, להוצאות
6 רפואיות ו-50,000 ₪ לנסיעות. ובאשר לעזרת הזולת, על אף שהעזרה היחידה שקיבלה התובעת
7 היתה מבעלה ומידי פעם מילדיה, עותרת התובעת לסכום גלובלי של 100,000 ₪.

8
9 לטענת הנתבעת, התובעת לא המציאה כל אישור על הוצאה כספית בעקבות התאונה, וכי הוצאות
10 נסיעתה הן בעקבות האירוע המוחי ולא בעקבות התאונה. כך גם לא הוכח כי נעזרה בעזרת צד ג'
11 מעבר לסיוע של בעלה. הנתבעת מציעה לפסוק לתובעת סכום כולל של 9,000 ₪.

12
13 אכן, התובעת על אף שניהלה תביעתה בעצלתיים, והיה לה די והותר זמן לאסוף ראיות, לא שמרה
14 ולו קבלה אחת על הוצאה רפואית כלשהי, אין ראיה ולו קלושה על הצורך בניידות או הוצאה חריגה
15 אחרת.

16
17 יתרה מכך, עיון בתצהיר עדות ראשית מגלה כי אף שם, מקום בו התובעת מוסרת גרסתה באין
18 מפריע ובצורה ניחוחה, בחרה היא שלא לפרט מאומה לגבי הוצאה כספית כזו או אחרת. יחד עם
19 זאת, אין ספק כי תקופת החלמתה של התובעת לאחר התאונה ארכה כחצי שנה, כך על פי תקופת
20 אי הכושר בפועל וכך על פי חוות הדעת האורתופדית. במשך תקופה זו, יש לפסוק לתובעת פיצוי
21 מוגבר, לאחר מכן כאמור שבה התובעת לעבודתה ותפקדה בצורה משביעת רצון בביתה, והלכה
22 בצליעה קלה ללא קב וללא צורך בעזרה.

23
24 מעבר לתקופה זו, העזרה המועטה לה נזקקה מבעלה בטלה בשישים לעומת הסיוע לו נזקקה לאחר
25 האירוע המוחי, בייחוד כאשר כל צליעתה ברגל שמאל נטמעה בנזק המוחי שפגע בפלג גוף שמאל.
26 בהיעדר כל ראיה ולו קלושה לגבי הוצאה רפואית, ניידות או עזרת הזולת ייפסק סכומים גלובליים
27 כדלקמן:

28 הוצאות רפואיות עבר ועתיד - 5,000 ₪
29 נסיעות - 5,000 ₪
30 עזרת הזולת עבר ועתיד - 50,000 ₪

31
32 סך הכל - 60,000 ₪

33
34
35

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 11-12-21997 חיים ואח' נ' כהן ואח'

ג. כאב וסבל

אין מחלוקת לגבי חישוב הסכום: 34,785 ₪, ובמעוגל 35,000 ₪.

ד. סך הכל סכום הפיצוי הינו:

הפסדי שכר כולל פנסיה	-	26,000 ₪
הוצאות: עזרת הזולת, הוצ' רפואיות ונסיעות	-	60,000 ₪
כאב וסבל	-	35,000 ₪
סך הכל -		121,000 ₪

ה. מסכום הפיצוי נטען ע"י קרנית כי יש לנכות תגמולי מל"ל בסך 5,996 ₪, כפי שמופיע במסמך 329 למוצגי הנתבעת, סכום ששולם בעקבות התאונה. ב"כ התובעת לא חלק על כך, ולפיכך סכום הפיצוי הינו:

121,000 ₪
- 5,996 ₪

סך הכל 115,004 ₪, ובמעוגל 115,000 ₪

סוף דבר:

הנתבעים ישלמו לתובעת סך של 115,000 ₪, בתוספת שכ"ט כדין ובתוספת החזר אגרה. הודעת צד ג' מתקבלת נגד צד ג' 1 (א.כ.) וצד ג' 4 (ס.א.). ההודעות נדחות נגד צדדי ג' 2+3. מאחר שצדדים אלה לא התייצבו, לא הגישו תצהיר עדות ראשית ולא היו מעורבים כלל בהליך, אינני פוסקת הוצאות לטובתם. צדדי ג' 1 ו-4 ישיבו לקרנית שולחת ההודעה את סכום הפיצוי בתוספת שכ"ט עו"ד וכן הוצאות משפט בסך 16,000 ₪.

המזכירות תשלח עותק מפסק הדין לבאי כוח הצדדים.

קלדנית: שרה נחמאני

ז' תמוז תשפ"א, 17 יוני 2021, בהעדר הצדדים.

אירית מוני-גור, שופטת בכירה

בית משפט השלום בהרצליה

ת"א 21997-12-11 חיים ואח' נ' כהן ואח'

1

